

Izhaja vsaki četrtrek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Neprankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Narodno in naznanila sprejema pravništvo v Gorici, Slemenška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Vinski ulici, na Jožip Verdievem teatrališču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Vsem enake pravice?

(Dalje.)

3 — Pravice si pridobivamo večinoma le s svobodnim delom. To je zelo važna resnica, ki zasluži, da jo dobro premislimo. Saj gledamo z lastnimi očmi, kako krivične razmere so zavladale dandanes v tem oziru. Ljudje, ki nimajo prav nobenih zaslug, znajo si prisvojiti vse pravice, dočim je množica pridnega in delavnega ljudstva brezpravna. „Jaz ukažem! Jaz sem gospodar!“ govorijo mogotci, dočim dviga brezpravna množica glas: „Dajte nam pravice! Mi delamo, a nimamo nobenih pravic!“ Žalostno je gledati, kako odločuje dandanes skoraj v vseh stanovitih zvižaja in licemerstvo, dočim je delo prezirano in pozabljeno!

Poglejmo vprašanja na dno!

Dolžnosti in dosledno tudi pravice so ali vrojene ali pridobljene. Če so naravi vrojene, slone, kakor je ob sebi umljivo, na dejstvu, da biva človeška narava. Kjer ni človeške narave, ni ne dolžnosti ne pravice, ki bi bila vrojena. Iz dejstva, da biva človeška narava, izvirajo vrojeni zakoni, vrojene dolžnosti in dosledno vse vrojene pravice. Človeška razumna narava je namreč početek vseh dejanj in merilo pravdnosti, dosledno tudi dolžnosti in pravic. Dejstvo, da biva človeška narava, je nastalo po vsvarjenju, torej po Božjem delu.

Vrojene dolžnosti in pravice prinese človek ob rojstvu na svet. Kjer je človeška narava, tam so tudi že vse pravice, katerim pravimo, da so vrojene.

Razen teh dolžnosti in pravic pa imamo še druge, katere si pridobimo. Znano je namreč, da okoliščine, v katerih

živimo, povečujejo, zmanjšujejo in izpreminjajo dolžnosti in pravice. Kar je dovoljeno v teh okoliščinah, ni dovoljeno v drugih, kar je zapovedano v teh okoliščinah, ni zapovedano v drugih — tako govorimo že v navadnem življenju. Okoliščine povečujejo, zmanjšujejo, izpreminjajo, si vsvarjajo dolžnosti in pravice. Kaj pa so te okoliščine? Te okoliščine niso nič drugega, ko razna dejstva, ki jih proizvajajo naravne moči, večinoma naše slobodno delo. Z delom vsvarja človek drugačne razmere in okoliščine, ki pomnožujejo, zmanjšujejo in izpreminjajo naše dolžnosti in pravice.

Izgled: Kdor zasede s svojim delom in trudom zemljišče, ki nima lastnika, pridobi si s zasedanjem lastninsko pravico. Lastninska pravica doličnega zemljišča ni vrojena, ampak pridobljena. Temelj, na katerem sloni lastninska pravica v tem slučaju, je dejstvo, da je zasedel zemljišče. To dejstvo je povzročil s svobodnim delom in trudom.

Res je, da si človek pridobiva pravice tudi na druge načine na pr. po naravni prirasti, po elementarnih zgodah, po delovanju itd., a večinoma le s svojim delom, ki izvira iz svobodne volje. Prvi temelj, na katerem slonijo dolžnosti in pravice je dejstvo, da biva človeška narava, drugi temelj pa so razna druga dejstva, katera vsvarjamo večinoma le s svobodnim delom.

Kaj sklepamo iz tega? Sklepamo, da bi ne smelo biti pravic tam, kjer ni dejstev, dosledno, kjer ni dela in da bi morale biti pravice tam, kjer so dejstva, dosledno, kjer je delo. Kjer ni dela, večinoma tudi ni temelja pravic. Brez temelja ni pravic. Izjeme so redke! In dalje! Le

če so dejstva, na katerih slone pravice državljanov, enaka, so tudi te pravice enake. Le če so dejstva, na katerih sloni volilna pravica, enaka, je tudi volilna pravica enaka. Le če je delo pri vseh enako, je tudi pravica večinoma pri vseh enaka!

Dr. P.

Goriški deželni zbor.

Goriški deželni zbor zboroval je prejšnji četrtrek in v soboto. Obakrat ob 5. uri popoldne. V četrtkovni seji je naznanil deželni glavar, da prevzame država s 1. januarjem l. 1905 pobiranje užitnine v lastno režijo ter da bode brezplačno pobirala tudi deželne in občinske doklade, kar bode od velike koristi za deželo in občine. Stavljene so bile v ti seji tri interpelacije. Naglos je interpeliral namreč ministra za železnice v zadevi razširjenja kolodvorskega poslopja v Korminu ter zaradi sitnosti, katere povzročuje železniški promet na državni cesti med Korminom in Medejo. Strekelj pa je stavil dve interpelaciji na naučnega ministra. Prva se bavi z razmerami na goriškem ženskem izobraževališču, kjer se vsako leto zaradi pomanjkanja prostora zavrne veliko število takih prosilk, ki so se pri sprejemnem izpitu izkazale sposobne za vsprejem. Druga interpelacija pa zahteva, da se tukajšnji c. kr. vladnici tako preosnujeto, da bodeti odgovarjali svojemu namenu ter da ne bodeti zgolj le ponemčevalna zavoda. Poslanec Lapanja stavil je samostalen predlog zaradi ustanovitve mlekarne šole v Cerknem. Poslanec Grča utemeljeval je svoj predlog glede ustanovitve tečajev za pouk o zdravljenju

živine po deželi, ki se je odstopil kmetijskemu odseku. Prošnji biljanske županije in županije v Št. Frjanu v zadevi gradnje ceste med Dobrovim in Vipolžmi ter med Dobrovim in Grojano, o katerih je poročal poslanec Berbuč, sta se odstopili deželnemu odboru, da ju predloži vladi, ki naj dovoli v ta namen izdaten prispevek. Odobrile so se podpore v znesku 8000 K, katere je deželni odbor dovolil za različna javna dela. Prošnja občine Idsko za uravnavo hudournika Draganšček se je odstopila deželnemu odboru z naročilom, da preskrbi v ta namen nove načrte na bolj ekonomični podlagi nego so dosedanj.

Občini Ajdovščina dovolila se je za napravo vodovoda podpora 5000 K, od katerih se izplača v tem letu 1000 K, v letih 1905 in 1906 pa po 2000 K. O prošnji županstva Idsko za podporo za brambna dela pri Soči prešlo se je na dnevni red, ker je dokazano, da so bili stroški že pokriti z raznimi prispevki. Istotako se je prešlo na dnevni red o prošnji komisije graškega zdravilišča za brezobrestno posojilo 80.000 K v svrhu kritja stroškov za gradnjo zdraviliškega kazina. Potem so se potrdili razni računski sklepi.

V sobotni seji je stavil poslanec dr. Tuma v svojem, kakor tudi v imenu ostalih slovenskih poslancev predlog, naj se tukajšnja gimnazija in tukajšnja realna razdeliti tako, da bodo Slovenci dobili slovensko gimnazijo in realko, Italijani pa italijansko. V istem smislu stavil je dr. Faidutti interpelacijo v svojem in italijanskih poslancev imenu. Poslanec Lapanja utemeljeval je svoj predlog glede ustanovitve mlekarne šole v Cerknem. Lapanja predlaga, da se dežel. zbor izreče za potrebo omenjene

LISTEK.

Spomini s pota.

(Dalje.)

„Dovolite, ali je še daleč Toulouse?“

„Še tri postaje.“

Minule so i te: Baziege, Montelar in Escalquén in bili smo v Toulousu. Žal, da se nisva mogla muditi v njem. Mesto šteje 150.000 prebivalcev; tu je zborovalo več sinod (12); nekdanj da je bilo tu 80 cerkev in so ga zvali „Rim ob Garoni“. Tu je prelepa cerkva sv. Saturnina, hranijo pa tudi glavo sv. Tomaža Akvinskega, ki je umrl l. 1274 v samostanu Fossanuova na poti k lyonskemu cerkvenemu zboru. Tu se je boril tudi sv. Dominik zoper Albižane in širil sv. rožni venec. Ta molitev je bila v bistvu že prej znana; ali tri dele — pravi legenda — je vpeljal šele sv. Dominik vsled neke prikazni; in ko je šel v stolnico v Toulousu, da so jeli zvonovi sami zvoniti. Tu je bil sv. Ljudevit Tolozanski škof, sin kralja Karola II. Pokopan je pri franciskanih v Marselju.

V tem mestu sva se presedla v drug vlak in odrinili smo na jug proti Pirenejam. Postaje so minevale jedna za drugo — Murat, Port St. Simon, Brusesens, St. Gaudens, Montrejean, Lanmezan, Tarbes. Poslednje mesto je stolnica škofa in Lurd je že pod tarbškega škofa.

Ko tu pregledujem knjižico ter se posvetujem s tovarišem, kje bi „odsedla“

v Lourdesu, umeša se v govor prijazen mladenič.

„Dovolite, gospoda, morda iščeta gostišča za Lourdes.“

„Da, in nekaj sem za to gostišče.“

„Če dovolite, bi vama svetoval „Hotel di Belge & Madrid.“

„Pa je morda predač od cerkve.“

„Ni, eno minuto.“

„Ali preslano?“

„Tudi ne. Poglejte v knjižico.“

No, naj bo. Pozneje se nama predstavi ta kot — hišni sin! In izvedel sem, da to dela sistematično; bral sem pa tudi, da se sam preponosni g. Montegudo priporoča v oglasih, pavi: „Ne poslušajte agentov, ki ponujajo gostišča po vlakih in kolodvorih!“ — Dobro še, da sva bila zadovoljna v njegovem hotelu!

„Pojte v Lourdes, tam se godi veliko čudežev!“ je dejal rajni papež Pij IX.

Šesti dan popoldne sva dospela v Lourdes, mesto toliko čudežev. Pri starem se je zvalo Sapurdum in je prišlo l. 140 pod Francoze. Mesto ima 7758 prebivalcev, leži 386—420 metrov visoko in jako lepo v prijazni dolini. Od dveh strani ga obdajajo gore, po sredi teče reka Gav. Na goro Pic du Grand Jer (950 metrov) je izpeljana žična železnica; od onde se pregleda ves kraj, posebno Pireneje, Pic du Midi (2877 metrov), Mon Aigi (2340 metrov) itd. Turisti obiskujejo tudi lursko jezero, 3 kilometre od mesta. Vsako leto pride na lurski kolodvor do 700.000 potnikov. Večina pa (nad 600.000)

jih je božjepotnikov, ki prihajajo ali v procesijah ali posamično sem počastit nebeško Kraljico ter se jej priporočat. Po drugih virih pa jih pride 700 tisoč do 800 tisoč na leto, včasih nad milijon. L. 1882 je bilo opravljenih v 10 mesecih 35.200 sv. maš, 270.000 obhajanih in razposlanih 100.000 steklenic vode. Glavni prazniki so tu: 11. februarja, ko je bilo prvo prikazanje, 25. marca, 5. avgusta, rožnivenenska nedelja in 8. decembra (brezmadežno spočetje).

Mimo mestnega gradu stopimo čez gavski most proti zapadu na „procesijsko planišče“. Tu je najprej visok kip sv. Mihaela iz brona, nato je pred okroglim travnikom „kalvarija“, t. j. križ, ki ga razsvetlje z elektriko ob praznikih, in skupina kamnitih kipov okrog križa. Ob podolgastem travniku vodijo bele, z drevjem obrobljene ceste do cerkvenega planišča. Pri vходу vanj pa je v sredi krasi kip Raflove D. M., na levi prostori za napravo elektrike, na desni zavetišče za romarje. Od kipa dalje se razprostira v polkrogu obširno planišče pred rožniveno cerkvijo. Na desni mimo cerkve gredo bi lahko prišli takoj k votlini; toda pustimo to za pozneje in vstopimo proti cerkvi. Pred njo se širijo arkade, mostovi in obloki, kjer so nameščene: pisarna gostoljubnosti Naše lj. Gospe lurske, pisarna zdravniških poistinitel in pisarna za belgiške romarje. Na zunanji steni nad vrati je vzbuknjen kip D. M. (delo Manigliera iz l. 1890), ki podaja

molek sv. Dominiku. Vstopimo v cerkev. Veličasten dom. Prostora je — pravijo — za 6000 oseb; v šestih letih so bili nabrali za njo nad 2.593.381 gl., a še ni dokončana. Blagoslovljena je bila avgusta meseca l. 1889. Sežidana je veličastno iz marmorja v nekakem bizantinskem slogu; po drugih pa je imel sicer umetnik Hardy res grško cerkev sv. Sofije pred očmi, ali izpeljal je stavbo potem po svoje. Notranjost cerkve spominja 12. vek, pri zidovih pa so zastopana vsa stoletja, združeni so vsi znani slogi od Pelazgov, Grkov in Rimcev do renesance. Ali ti razni slogi si ne nasprotujejo, in tako je ta cerkev najslavnejši spominek krščanskega stavbarstva našega veka. Velikanski stebri podpirajo ogromne oboke. Oltarjev je 16, t. j. glavni in 15 drugih v spomin 15 skrivnosti sv. rožnega venca. Na južni strani so kapele za veseli del, pri cerkv. glavi za žalostni del in na severni strani za častitljivi del. Oltarne slike so neke iz mozaika, vendar še niso vse dokončane. Poleg skrivnosti sv. rožnega venca so vpodobljeni tudi odstavki lavretanskih litani, ki se ujemajo z dotično skrivnostjo. Na oknih ste slike sv. Jožefa in Benedikta Sabreta; na oknu portala Pij IX. in Leon XIII. Trobeči angel s trobento spominja, da so kristjani zmagali na priprošnji Marijino pri Lepantu in Belemgradu. Svetloba prihaja skozi kupolo.

(Dalje pride.)

šole; dalje da dá na razpolago 4000 K v ta namen, kakor tudi da se obrne do vlade s prošnjo, da tudi ona določi v ta namen izdaten prispevek. Predlog odstopil se je kmelji. odseku. Vsprejeta je bila resolucija glede nujnih brambnih del pri rekah Soča ter Nadiža.

Sprejeta je bila tudi resolucija, s katero se ima pozvati vlada, da preskrbi iz tozadavnega državnega zaloge pomoč ljudstvu v okrajih, poškodovanih vsled toča. To naj bi storila vlada z odpisom davkov, z raznimi podporami bodisi v denarju, ali pa z nakupom semen, ali pa tudi z brezobrestnimi posojili ter z olajšavami pri izterjevanju davkov.

Statut glede ustanovitve deželnega kmeljskega urada odstopil se je kmeljskemu odseku. Po tem statutu bi se ustanovil deželni kmeljski urad z jednim kmeljskim nadzornikom in z jednim kmeljskim zdravnikom. Dovolilo se je 2500 K za pogozdovanje grajskih peščin in močvirij. Zadeva glede ustanovitve posebnega deželnega statističnega urada odstopila se je finančnemu odseku.

Prošnja kmeljskega društva v Prvačini glede ukrepov proti slani odstopila se je deželnemu odboru z nalogom, da jo predloži visoki vladi v uvaževanje.

Odkloni se potem zahteva vlade za deželni prispevek za hidrografično službo v deželi, ker nima dežela za to potrebnih denarnih sredstev.

Poslanec dr. Gregorčič poročal je o prošnji županstva v Soči za podporo pri napravi brvi čez Sočo. Dovoljenih je bilo 600 K.

V imenu kmeljskega odseka poročal je poslanec Panigai vsled stavljenega predloga po poslancu Štreklju o pozivu na vlado, da se strogo izvršujejo določbe glede postopanja z umetnimi vini. Po tem predlogu kontrolirali naj bi izvrševanje dotičnih postavnih predpisov potovalni kmeljski učitelji, okrajni zdravniki, kmečni preizkuševalni uradi, in na predlog poslanca Grča tudi finančni organi, ki bodo od 1. januarja 1906 naprej oskrbovali pobiranje užitnine in se jim bo zaradi tega v tem pogledu nudila lepa prilika.

Odklonila se je prošnja Mihe Žizmonda z Vogerskega za podporo.

Poslanec dr. Gregorčič poročal je o prošnji županstva v Tolminu za podporo, da zamore kriti stroške za zgradbo brvi čez Sočo pri Volarjih. Dovolilo se je v ta namen 600 K.

Kranjski deželni zbor.

Zasedanje kranjskega deželnega zbora je že zaključeno. Povod temu naglemu a ne nepričakovanemu zaključanju dale so nedvombeno hude in burne demonstracije, vzporedne v zadnji seji omenjenega zbora, ki je bila v petek in ki so bile naperjene proti deželnemu predsedniku baronu Heinu, kateremu so za takrat kranjski liberalci odrekli zaslonbo. V petkovi seji je namreč dr. Šusteršič vtemeljeval svoj predlog glede krivih in čast Slovencev skrajno žalečih poročil c. kr. korespondenčnega urada o priliki lauskih ljubljanskih izgrediv, kakor tudi o priliki izgrediv, katere so v Ljubljani pred nekaj tedni vpriporili nemški karnijolci s svojim izživajočim nastopom, pri kateri priliki je bil nekoliko tepen kadet Malič, ki je Slovence, nahajajoče se na ljubljanskem kolodvoru, krvavo žalil. Dr. Šusteršič je zavračal vso krivdo glede omenjenih krivih poročil na kranjsko deželno vlado in je baronu Heinu bral take levite, da je povzročil kakor med poslušalci na galeriji tako tudi med vrstami poslancev tak odpor proti deželnemu predsedniku, kakoršnega še nikdar prej ni bilo v kranjskem deželnem zboru. Tozadavni predlog je bil vsprejet tudi z glasovi narodnih-naprednih poslancev, kar je vzbudilo na galeriji burno ploskanje. V isti seji bil je vsprejet nujnim potom z glasovi katoliško-narodnih in narodno-naprednih poslancev tudi predlog dr. Kreka, s katerim se daje kranjskemu deželnemu odboru nalog, da zavrača samonemške dopise, ki mu prihajajo od kranjske deželne vlade. Pri utemeljevanju tega predloga je dr. Krek ostro prijemal deželnega predsednika, ki se v svojih govorih v deželnem zboru, v katerem je velika večina slovenska in ki zantopa 95% Slovencev, poslužuje nemščine skoro 90% več nego slovenščine, jezika, katerega govori 95% prebivalstva v deželi. Po vsprejetju tega predloga začela je galerija in začeli so tudi katoliško-narodni poslanci tako hudo demonstrirati proti baronu Heinu, da je

moral deželni glavar med burnimi klici „Abzug Hein“, „ven z njim“, itd. zaključiti sejo. Deželni predsednik odpeljal se je še isti večer na Dunaj in že v soboto bil je sklican ministerski svet, ki se je s to zadevo bavil in prišel do sklepa, da je najboljšje, ako se cesarju predlaga, da zaključi deželnozborsko zasedanje, kar se je, kakor rečeno, tudi zgodilo.

Rusko-japonska vojska.

Brzjavka generala Saharova na generalni štab se glasi: Dne 15. t. m. s Japonci energično napadli naše pozicije na desnem krilu. Mi nismo mogli prodirati. Zdi se, da niso naše izgube velike. V noči od 16. t. m. so Japonci napali v centru naše pozicije dva polka na takozvanem Gozdnem hribu ter so ju prisilili, da sta se umaknila za reko Saho, ki teče mimo gozdnega hriba. Potem ko so dobile naše čete ojačenje, so napale hrib, ki so ga po ljutem boju, v katerem se je boril mož z možem, tudi zavzele, na kar so nekoliko časa preganjale Japonce.

Na desnem krilu naše pozicije se je vršil zelo ljut boj topništva. Popoldne je neka japonska baterija obstreljevala našo pozicijo od strani. Zadnja noč je bila mirna. Ko so včeraj naše čete naskočile neko višino, je bil sovražnik silno utrjen. Do sedaj se ni še konstatiralo, koliko vojnih sil da so imeli tam Japonci. Vendar se zdi, da je bilo njihovo število znatno, sodeč pa ljutem boju. Potem ko je topništvo pričelo boj, so naše čete naskočile japonske pozicije ter so preganjale sovražnika dva kilometra daleč. Boj je ponehal danes jutraj. Japonci so se z največjo trdovratnostjo branili ter je konečno prišlo do boja z bajoneti, pri čemer jih je mnogo padlo. Mi smo zaplenili 11 topov in eno strojno puško. Čete so se borile vrlo hrabro. Naših izgub ni bilo moč še konstatirati. Sedaj traja boj topništva še na vsej črti. Čete so zelo utrujene, toda nadejajo se konečne zmage.

Generallajtnant Saharov je brzjavil 18. t. m. generalnemu štabu: Glasom došlih mi poročil so Japonci v noči od 16. t. m. večkrat napadli desno krilo naše pozicije. Vsi napadi so bili odbiti. Tekom dneva so se naše čete polastile vasi Šlantsia ob reki Saho zapadno od Sahopu. Sovražnik je silno obstreljeval pozicijo, ki so mu jo pri tej vasi vzeli ter je napadel drugo pozicijo na osamljenem pogozdnem hribu Putilov. Tukaj se je vnel zelo srdit boj na bajonete. Več častnikov, ki so se vrgli proti sovražniku ter so dali s tem četam sijajen izgled, so bili od sovražnega orožja prebodeni. Zvečer in po noči smo pokopali z vojaškimi častmi mrtve Ruse in Japonce. Proti našemu centru se koncentrirajo znatne sovražne vojne sile. Na levem krilu naše armade se ni dne 17. t. m. pripetilo nič posebnega.

„Lokal Anzeiger“ je prejel poročilo iz Mukdena: Dne 15. in 16. t. m. je trajala bitka na vsej fronti. Ruske čete so se držale v vseh svojih pozicijah ter so tudi od svoje strani napadle sovražnika ter pridobile več pozicij. Dne 16. t. m. zvečer so bili Japonci po trdovratnem boju pregnani iz svoje utrjene pozicije pri Huančanu in o tej priliki so zaplenili Rusi 8 topov. V noči od nedelje na ponedeljek so goste kolone japonske armade napadle ruske pozicije ob reki Saho, toda napad je bil odbit z groznim streljanjem topništva, ki je trajalo trideset ure. Japonci so imeli ogromne zgube. Višji ruski poveljniki upajo na zmago. Voj na levi je zasedel višine pri Fiusiantanu, ki gospodujejo nad okolično železniško postajo. Na naši fronti in na desnem krilu je naš položaj ugoden.

Celoten položaj bitke ni še določen, boji trajajo še dalje in še na nobeni točki se ni doseglo konečne zmage. Sedaj je strateški položaj manj ugoden za Japonce nego li za nas. Ako nam bo usoda mila in ako bomo znali izkoristiti sedanji položaj, utegne celo priti do katastrofe za Japonce.

Ruska brzjavna agentura poroča iz Libave od 15. t. m.: Ob 1. uri zjutraj je baltiška eskadra zapustila pristanišče ter odplula na visoko morje.

Oddelki ruske baltiške eskadre so v nedeljo zjutraj ob 8. in pol uri pluli

mimo Hemesana severnega rta otoka Bornholma. Ob tem času so je videlo 6 križark, 2 baterijske ladje, dva druga velika parnika in štiri torpedovke.

Po najnovejših poročilih je bila japonska armada pod poveljem generala Nodzu popolnoma poražena. Sploh prihajajo z bojišča poročila, da je začela Japoncem huda presti. Iz tega je razvidno, kako lažnjiva in izmišljena so bila japonska poročila zadnje dni, govoreča o porazu Rusov. Seveda, da japonski listi kolikor mogoče prikrivajo zadnje uspehe Rusov ter se z njimi le površno bavijo.

Dopisi.

Iz Dornberga. — Dornberški župan Berce je bil spustil hitro „po volitvi“ v krčmi Budin-Golia pri „Malnu“ svojo „liberalno“ govoranco, katero mu je baje sestavil tajnik Križman. Med drugim je rekel, da je bil že pred šestimi leti to, kar je danes, toraj „liberalce“. G. župan, če je temu tako, ali ni bilo Vaše vedenje v katoliško-narodni stranki vseh šest let gola hinavščina? Žal, da se niste vsaj pred tremi leti odkrili, bi morda no bili svojih lastnih pajdašev pitali z „barabi“, in mi bi Vas bili postavili tja, kamor ste spadali, ne pa na županski stol. Ali vedite, da na svetu se marsikatera hinavščina kaznuje. Znano Vas Vaši lastni pajdaši broniti, kajti tudi „liberalci“ ne dajo veliko za odpadnika.

Ali zdaj pustimo to, Vas prašamo raje, dokler ste še župan, ali ste samoblastno zvišali tajniku Križmanu plačo na letnih 600 K, ali pa je starašinstvo v kaki javni seji to sklenilo? Kaj pravi sejni zapisnik? Na dan z njim. Mimorede povedano, Berce in Križman imata tak nered, da nimata niti knjige za sejne sklepe. Če mislita, da je že zadosti, da so starašinstveni sklepi v vaju buticah, se molita. Mi Vaju nimamo za tako brihtna. Sicer pa starašine nič ne vejo o takem sklepu, toraj je župan delal na lastno pest.

Za danes še eno vprašanje: Vi župan ste Vašemu nečaku, ko je v Kopru za učitelja, ali kaj vem kaj, študiral, dajali od občinskega denara po 200 K na leto. Povejte, ali je bila to podpora ali posojilo, in če posojilo, pod kakimi pogoji in za kake obresti je bilo oddano; kedo se je zavezal plačati in kdaj? V letnih prevdarkih ni nikdar o tem ne duha ne sluha. Ako ste delali na svojo pest, posebno zvišanje Križmanove plače, ste dolžni občini vse povrniti. Uredite toraj vse, dokler je čas, dokler Vas raz stola ne posedejo.

Občinar.

Iz Komenščine. — Naši komenski občinski poglavarji so zdaj v hudih skrbih. Preli jim baje nevarnost, o kateri so sanjali že o zadnjih deželnozborskih volitvah, ko so proti kandidaturi g. dr. Abrama agitirali, češ, da bo delal on na to, da spravi sedež c. kr. uradov iz Komna v Stanjel. Se ve, da ni g. dr. Abram nikdar niti na um prišlo, da bi kaj takega nameraval in da je on najmanj na tem kriv, ako se zdaj prikazne našim Komencem v resnici tista spaka, katero so pred par leti klicali na dan brez vsakega povoda. Mi ne vemo, koliko je na tem resničnega, da namerava ju-tična uprava odstraniti iz Komna c. kr. urade ter jih namestiti kam drugam; ali res je, da se naši občinski poglavarji tega boje in da so že v seji starašinstva dne 1. t. m. povedali, da bo treba iz občinske blagajne nekaj potrošiti, da se ta nevarnost odpravi in da so v seji 13. t. m. prišli že na dan s takimi stroški in sicer s svoto 84 K, katere je bila baje potrebna, da so z njo preganjali omenjeno nevarnost v Breštovici in na Vel. Dolu. — Proračun za l. 1905 so naši občinski očetje tudi že napravili. Na občino Sveto spada po tem proračunu 1737 K 35 vin, katere ima prispevati k skupnim občinskim stroškom in sicer 80% na izravne davke za bolniške stroške in 75% istotako na izravne davke za upravne stroške. Pa bo kdo rekel, da ne napredujemo. Pred petimi leti, za časa županovanja g. Kovačiča, prispevali so v Svetem za upravne stroške s 25% na izravne davke, a od tega časa poskočili smo že na 50% več. Oni volilci, ki so pri zadnjih volitvah zastoj jedli in pili, morajo zdaj vse to presneto drago plačati. Kaka razlika med prejšnjim

županstvom in sedanjim. Poprej sta dobivala župan in tajnik letnih 620 K, sedaj pa dobivata 1100 K. Poprej dobival je občinski sluga le 200 K, sedaj pa, ko je „avanciral“ za redarja, dobiva 500 K; poprej so dobivali starašinski odborniki po 8 K na leto, zdaj pa dobivajo isti od vsake seje 2 K. Vsaka starašinstvena seja stane zdaj približno 46 K, in, kakor se vidi, imamo take seje celo po dvakrat na mesec. Torej kakor rečeno, imamo zdaj tudi svojega občinskega redarja, katerega plačujejo iz skupne občinske blagajne. Po našem mnenju pa nito popolnoma opravičeno, kajti redar bo ostalim katastralnim občinam le malo na korist in bo večinoma le Komence čuval pred razgrajati.

Iz srednjih Brd 18. okt. — O izidu občinskih volitev v katastr. občini Kojško-Smartno poroča „Soča“ v št. 83 nekako klaverno in poparjeno. Pričakovali smo zmago-nosnih spevov, ali ona sama pove, da je „gorenja“ stranka zmagala in da niti blizo ni bilo klerikalne stranke. — Pojasnimo pa mi zmago „gorenje“ stranke. V 3. razredu je okoli tisoč volilnih mož. O teh je prišlo na volišče celih 300 mož!! — Vprašamo, kje je ostalo tistih 800, ali vsaj 400 mož, ki so prošnjo podpisali za c. kr. komisarja proti prejšnjemu županu in Reju? Kje je tista ogromna večina njemu nasprotna? Lepšega zadoščanja ni mogla dati prejšnjemu županu nasprotno stranka podpisana po c. kr. vladnih možeh. — Čestitamo!

Novice.

Duhovske spremembe. — Č. g. Kodromatz Ivan, vikar na Ponikvah je imenovan za vikarja v Vedrijanu; č. g. Ferfolja Josip, kaplan v Štjaku je imenovan za vikarja na Ponikvah; č. g. Leban Albin, kaplan pri Sv. Luciji je imenovan za drugega kaplana v Tolminu; č. g. Svava Franc, novomašnik je imenovan za kaplana pri Sv. Luciji; č. g. Sedej Miklavž in Tabaj Ivan, novomašnika sta imenovana za prefekta v malo semenišče; č. g. Ušaj Josip, kurat v Batah gre za kurata na Banjšice; č. g. Vuga Ciril, kaplan v Kobartdu je imenovan za kurata v Batah; č. g. Zamar Ciril, novomašnik je imenovan za kaplana v Kobartdu; č. g. Mosettig Peter, kaplan v Flumičelu je imenovan za provizorčnega stolnega vikarja; č. g. Spagnul Benig, kaplan v Fari je imenovan za kaplana v Ločniku; č. g. Marolt Jos, novomašnik je imenovan za kaplana v Fari; č. g. Marangon Iv., kaplan v Flumičelu je imenovan za vikarja v S. Martino di Terzo; č. g. Caneva Iv. in Baroncini Al, novomašnika sta imenovana kaplanoma v Flumičelu; č. g. Roman Rom., bivši prefekt v malem semenišču gre na Dunaj na filozofično fakulteto.

Bog daj srečo in svoj blagoslov!

Smrtna kosa. — Umrli je v torek ob 7. uri zvečer v Ligi pri Mar. Celju gosp. učitelj Josip Križnič, previden s sv. zakramenti za umirajoče v najlepši moški dobi 41 let. Pokojnik, ki je bil brat ravnatelja tukajšnjega ženskega izobraževališča, g. šol. svetnika Stefana Križniča, bil je uzoren učitelj, soproj in oče, v pravem pomenu besede prava blaga duša ter spoštovan in ljubljen od vseh, ki so ga poznali. Blagi pokojnik udeležil se je še zadnje okrajne učiteljske konference v Gorici, a se je, vračajoč domov, na potu, kjer ga je zasačilo grodo vreme, tako prehladil, da je moral, prišedši domov, iti koj v posteljo, iz katere pa ni več vstal. Pogreb pokojnika se je vršil danes ob 9. in pol uri popoldne. Bridko prizadeti pokojnikovi družini naše iskreno sožalje, pokojniku pa naj sveti večna luč in naj v miru počiva!

Odlikovanje. — Nemški cesar podelil je red rdečega križa III. vrste našemu rojaku dr. Maksu Fabijaniju, slavnemu arhitektu na Dunaju.

Odlikovanje. — Cesar je povodom umirovljenja podelil profesorju veronauka na prvi državni gimnaziji v Ljubljani, mons. Tomo Zupanu, viteški križ Fran Josipovega reda.

Za „Slovensko sirotišče“ so darovali: P. n. gg. Peter Leban v Stračicah 10 K, Jožefa Koršič 48 v, Katarina Kočar 48 v, Jakob Cristofolletti, lekarnar

v Gorici 10 K, P. B. 2 K, Edvard Štokelj, vikar 2 K, Frančišek Braunitzer, urar v Gorici 1 K, „Slovenska Beseda“ 55 v.

P. n. gospa Katarina Leske nam je izročila 30 K, katere je nabrala pri raznih dobrotnikih in 100 K 77 v, katere je nabrala v Podgori. Med temi darovi je vstetil 12 K, katere je daroval preč. g. kurat Golob, 10 K, katere je darovalo podgorsko županstvo in 5 K, katere je daroval g. župan in deželni poslanec Anton Klančič. Vsem dobrotnikom izreka odbor iskreno zahvalo. Č. g. kurat Golob je priporočil ljudstvu „Slovensko sirotišče“ s prav toplimi besedami in je poskrbel gospej nabiralateljici za obed in za južino. Odbor mu za to izreka še posebno zahvalo.

Bog stotero povrni in obudi mnogo posnemalcev!

Dar. — Uprava „Primorskega Lista“ je prejela za „Solski Dom“ 52 vin. dne 9. oktobra 1904 in 17. oktobra 1904 65 vin., katere je darovala družba „Slovenska Beseda“.

Dar. — Uprava „Primorskega Lista“ je prejela za „Alojzijeve“ 5 K, katere je daroval nekdo.

Za „Alojzijeve“: Preč g. Fr. Razpet 10 K, preč g. Et. Štokelj 10 K, preč g. And. Žnidarčič 10 K, preč g. Val. Pirc 5 K. — Bog plati!

Društvo „Skalnica“ bo imelo ustanovni zbor dne 30. t. m. v ulici sv. Klare št. 4 ob 4. pop. Zjutraj bo sv. maša ob 9. uri v cerkvi sv. Ivana. Več prihodnj!

Knjige družbe sv. Mohorja za mesto Gorico so došle. Vsak družvenik dobi šest knjig pri g. Josipu Čigonu, cerkveniku stolne cerkve. Poverjeničstvo prosi p. n. družvenike, naj bi ob sprejemu letošnjih knjig plačali udnino (2 K) tudi za naprej. S tem se prihrani mnogo dela.

„Vrhbosna“ o Slovencih. — „Vrhbosna“, vrli hrvatski list, ki izhaja v Sarajevu, je prinesel ob priliki praznovanja desetletnice slov. kat. akad. društva „Danica“ lep članek o kulturnem in gospodarskem razvoju Slovencev v zadnjem desetletju. V vznesenimi besedami govori, kako se je povzdignil slovenski narod od prvega slov. kat. shoda po neumornem delovanju katoliško mislečih mož, ki so politično jeli izobraževati narod na mnogih shodih; skrbeli so za narodovo omiko z ustanavljanjem bralnih in izobraževalnih društev, pomagali narodu k boljšemu gmoletnemu stanju z ustanovitvijo posojilnice in zadrug in na ta način rešili ubogega seljaka in obrtnika iz oderuških rok.

„Vrhbosna“ priznava, da so v tem pogledu Hrvatje še daleč za Slovenci.

Pozivlja hrvatske katoliško misleče akademike, naj posnemajo slovenske akademike in naj si ustanove v Zagrebu hrvatsko kat. akad. društvo. Inamo, pravi, orožje, svoj katoliški dnevnik „Hrvatstvo“, a nimamo bojnikov.

Na koncu omenja „Vrhbosna“ častne člane, katere je imenovala „Danica“. Mej drugim imenuje krškega škofa dr. Mahničnika in ljubljanskega knezoškofa dr. Jegliča. Kdo ne pozna teh dveh mož, kliče „Vrhbosna“, saj prvi je bil popreje vaš, sedaj je naš; drugega smo smatrali mi popreje za svojega, a sedaj ga imate vi. Tako poznamo ta dva velika moža dobro Hrvatje in Slovenci.

„Vrhbosna“ imenuje dr. Mahničnika onega globokega misleca, ki je opozoril slovenski narod na veliko pretečo nevarnost od strani liberalizma.

Knezoškofa dr. Jegliča nazivlja slovenskega apostola in mecena, katerega navdušeno delovanje za narod je poznato Hrvatstvu iz časa njegovega bivanja v Bosni.

Tako „Vrhbosna“ o Slovencih in slovenskih zasluženih možeh.

Prihodnje porotno zasedanje. — Pri prihodnjem porotnem zasedanju obravnavale se bodo, kolikor je dosedaj znano, te-le kazenske zadeve in sicer: proti Joahimi Stanonik, bivši poštni upraviteljici v Renčah zaradi poverljivega. Ta zadeva se je imela obravnavati že pri zadnjem zasedanju porotnega sodišča, ali je izostala, ker jo je nje zagovornik, znani žid dr. Graziadio Luzzatto, ravno isti čas profulil ter zbežal na otok Rf. Druga proti Gezi Schuberh, onemu teremtetu namreč, ki je ukradel g. Plesu iz Devina koleselj in konja ter zbežal z njima proti Italiji, kjer so ga pa na meji orožniki ustavili, ker je prešlabo „kučral“. Tretja proti Andreju Pičulinu zaradi ubojstva, izvršenega nad Ivanom Tomazičem iz Renč. Najbrže prideta na

vrsto tudi napad na Antona Pahorja, ki se je izvršil pri Fojani, in pa ubojstvo, izvršeno v Muhi nad občinskim stražarjem Medvedom.

Iz Kobarida nam pišejo: Vabilo k slovesnosti blagoslovljenja zastave „Slov. kat. podpornega in izobraževalnega društva“. — Društvena zastava, ki nosi na sebi podobo sv. Mihaela, se bo slovesno blagoslovila 30. t. m. Vspored vse slovesnosti je naslednji: 1. Ob 2. popoldne blagoslovljenje zastave v farni cerkvi v Kobaridu. Govori preč. g. dr. Janez Ev. Krek iz Ljubljane. 2. Po blagoslovu javno zborovanje nadvorišč „pri Nemcu“, v slučaju slabega vremena v salonu. Govorila preč. g. dr. Janez Ev. Krek in veler. g. dr. Franc Pavletič iz Gorice. Sodeloval bo tudi društveni mešani pevski zbor. Prijatelje našega društva in sploh vse slovenske rojake vabimo najljubneje, da se udeležijo te redke slovesnosti v našem kraju. Kličemo: naveselo svidenje 30. oktobra v Kobaridu!

Iz Boveca smo dobili: V soboto 15. t. m. poslovil se je od nas preč. gosp. Josip Abram, dosednji vikar v Trenti in bivši naš kaplan, ki je imenovan za vikarja v Novakih pri Cerknem. Za svojega bivanja v našem okraju nam je nevtrudno delujoči gospod vikar ustanovil v Bovecu tri društva in sicer: „Društvo za zavarovanje goveje živine“, „Krščansko delavsko izobraževalno in podporno društvo“ in „Katoliško politično društvo“ ter se mnogo in mnogo trudil za dobro vspevanje imenovanih društev. Vsled tega nam ostane vedno v najboljšem spominu ter mu na tem mestu izrekamo za njegov izvanredni trud najsrčnejšo zahvalo. Bog ga živi še mnogo let, ter mu vse, kar je za nas storil, na primeren način poplačaj! Novačanom pa čestitamo, da dobe takega vikarja, vnetega za dušni in telesni blagor svojih duhovljanov.

V Bovecu, dne 16. oktobra 1904. Več odbornikov imenovanih društev.

Iz Kobljeglave nam pišejo: Dne 7. t. m. ponesrečil je pri nas 55 letni Josip Barič iz Krajno vasi pri Dutovljah. Delal je namreč štramece pri posestniku Andreju Mržeku. Zvečer, mesto da bi se podal spat v posteljo, kar mu je Mržek ponujal, šel je raje v skedenj na slamo, ki je bila shranjena na še precej visokem odru. Ponoči pa padel je v spanju z odra na kameniti tlak skednja in ga je tam Mržek našel mrtvega z razbito glavo in krvavečega. Pokojnik zapustil je 5 otrok in soprogo. — Dne 30. t. m. prične pri nas sv. misijon, ki bo trajal do 6. novembra. Vodili ga bodo o. lazaristi iz Ljubljane. — Pri nas snujejo bralno-pevsko društvo. To ne bi bilo nič takega, ker izobrazba le koristi. Ali pri nas snujejo baje bralno pevsko društvo za to, da pridejo po tem potu do plesov in sicer društevnik, ker jim javne županstvo prepušča. Seveda brez plesa pa ni življenja, kaj ne? Za vse drugo zmanjka denar, za obleko, za davke, za kruh itd., le za ples najde se ga, in če je denar tudi pod kožo.

Volite župana v Medani. — Iz Medane nam poročajo, da je bil tam v soboto popoldne zopet izvoljen za župana obče spoštovani gosp. Anton Zuchiat, ki se vedno in vspešno poteguje za koristi svojih občanov. Pri skupni večerji, katero so imeli pri ti priliki občinski starešine, pozabili niso tudi na „Sol. Dom“, za katerega so nabrali 37 K 20 v. Hvala jim!

Na Lokvah so bile 14.—17. oktobra duhovne vaje, katerih so se udeležili skoraj vsi Lokvarji z veliko gorečnostjo in pobožnostjo. Vodil je te vaje P. Vilbald iz Gorice, kateremu se za to dobroto iskreno zahvaljujejo hvaležni Lokvarji.

Ponesrečil se je na Bači Alojzij Winkler z Lokvij. Padel je po skalnati strmini več metrov globoko in bil je takoj mrtev. Brala se bode zanj v imenu društva ena peta in ena tiha sv. maša.

„Slovenec“ z dne 13. okt., ki je imel priti v soboto na Lokve, je gotovo znal, da imajo na Lokvah onega dne (15. okt.) duh. vaje: — zato je rajši prišel šele v ponedeljek (17. okt.).

Anton Pahor iz Opatjegasela, katerega so, kakor smo svojčasno poročali, štirje furlanski divjaki blizu Zagrada napadli, oropali in hudo pretepli, ni še umrl, kakor so to poročali nekateri listi, iz katerih je tudi zadnji „Prim. List“ posnel omenjeno neresnično vest.

Znižana cena sladkorja. — Sladkor je postal ceneji za 4 vin. pri vsakem kilogramu. O tem so bili obveščeni vsi trgovci z jestvinami od odbora tukajšnje zadrage trgovcev z jestvinami.

Iz ustanove Scaramangà je razdeliti svoto 1000 K med siroti in vdove pomorščakov avstrijskega Primorja. Prošnje je doposlali c. kr. namestništvu v Trstu do 1. decembra 1904 in mu je priložiti: krstni list, spridevalo siromaštva in lepega vedenja, izdano od dotičnega duhovnega pastirja in vidirano od občine, spridevalo nesposobnosti za delo, in z drugimi dokazi, ki morejo podpreti to prošnjo.

Alkohol in dobri strelci. — Neki angleški častnik je z obširnimi poizvedovanjem in s praktičnimi poskusnjami dognal, da alkohol zelo slabo vpliva na varno roko in oko pri streljanju. Neki Švicar, ki je nedavno pri tekmovalnem streljanju dobil prvo darilo, mu je pisal: „Šest do osem tednov pred strelsko slavnostjo ne pijem niti kapljice alkohola, spim veliko, pijem mleko, jem jajca ter delam normalno. Ako bi pil tudi kozarec vina, bi gotovo ne bil prvi zmagovalc.“ O tem se je prepričal častnik tudi pri svojih vojakih. Ako jim je dal pred streljanjem opojnih pijač, so za 20 do 30 odstotov slabše streljali kakor popolnoma trezni.

„Farji“ nas stiskajo. — Radečkarji so imeli svoje ljudsko zborovanje. Nek „brat“ je ravno kar končal med gromovitim odobravanjem svojo dolgo s publicami opletano govoranco zoper sedanje črvice družabne odnošaje. „Zato vam pravim, dragi bratje“, je zaključil, „nikakor ne moremo boljše bodočnosti pričakovati, ako se ne iznebimo stiskanja plemstva in farjev!“ Nato je nastopil nek župnik in začel: „Gospod Vekač je h koncu govora omenil stiskanje plemstva in farjev. Kar se tiče plemstva, pečal sem se sploh premalo z njim in zato ne morem soditi, ali plemstvo stiska ljudi. Nekateri sem spoznal in ti so bili zelo prijazni gospodi. Bržkone se je gospod Vekač bolj seznanil v višjih krogih nego sem se jaz; znabiti nam on vlegne blagovoljno naznaniti z imeni one plemiče, pod katerih stiskanjem je moral revež ječati. Toda farji! Saj sem jaz sam ud one zaničevane in zavržene družbe. Žalibog, priznati moram: Jaz sem gospoda Vekača stiskal!“ Od vseh strani se začuje glasni: „Aha!“ — „Da, jaz sem ga celo večkrat stiskal!“ nadaljuje župnik mirno. „Štiri leta je uže tega, kar mu je umrla žena. Jaz sem na njenem grobu govoril, in ker mi je bilo gorko pri srcu, stisnil sem žalujočemu možu v goreči sočutnosti roko. To je bilo prvo stiskanje! Kmalu nato sem čul, da je izgubil ravno ta Vekač delo zavoljo socialističnega rogoviljenja in s tem je pahnil sebe in svoje sedmere nedorasle črvice v pomilovanja vredno pomanjkanje. Šel sem k njemu ter mu zopet stisnil roko in nekaj v roko, kolikor so mi moči pripuščale! To je bilo moje drugo stiskanje! In štiri tedne kasneje je potrkal na moja vrata in v sobo je stopil gospod Vekač ter me prosil, ali bi ne mogel govoriti dobre besede zanj pri gospodih delodajalcih, da dobi zopet delo. In zopet sem mu srčno roko stisnil in mu obljubil, da poskušam zanj kaj dobrega storiti. Veselim se, da je na mojo prošnjo zopet dobil zaslužek. To je bilo tretje farško stiskanje! In zato dragi prijatelji, stojim kot ubogi grešnik pred gospodom Vekačem in priznati moram pred celim zborom: Jaz sem Vekača večkrat stiskal!“ Po dvorani je bilo videti mnogo jasnih obrazov in vsi so zrl na gospoda Vekača, ki je sedel kakor bi mu kdo sipal žrjavice na glavo.

Ovinjanje novih in popravljenih sodov. — Znano je, da se mora posoda, predno se vlije vanjo pijača, za to šele pripraviti, to je: oviniti (narediti „bajon“). Posebno hrastovi sodi imajo v sebi mnogo nesnage in škodljivih stvari, vsled katerih postane vino zoprno in raskavo ter močno porumeni.

Zato popolni sod do vrha s čisto studenčnico in pusti jo prvič en dan,

drugič dva, tretjič tri dni v sodu. Čez šest tednov izpiraj sod z vrelo vodo, v kateri se je kuhalo nekoliko sode ali pa soli. Končno rabi še mrzlo vodo, a ne napolnjev več sode z njo, ampak le izplahuj ga. Menjaj krop in mrzlo vodo tako dolgo, dokler ne da hrastovina nobenih snovi več od sebe. Nato še zakuhaj z droži ali pa s kalnim vinom, da se doge navlečejo vinskega duha. — Tudi pri popravljenih sodih, bodisi da je le jedna doga nova, rabi krop na podoban način, da ti pozneje ne bo žal!

Vedno pa imej pred očmi, da se krop v sodu ne sme nikoli shladiti sicer si delo dovršil le na pol. Z vrelo vodo razstopljene snovi se strdijo in ostanejo take še v sodu. Ovinjene sode rabi le za vrenje mošta, a ne vlivaj vanje starine, ki dobi v njih nek poseben okus po novi posodi in novem vinu.

„D. P.“

Za kratek čas.

1. Neki čuden, star gospod postavil je na svoje polje deščico z napisom: „To polje darujem tistemu, ki je popolnoma zadovoljen“. — Kmalu se oglasi pri njem nek „vanderček“. „Si li popolnoma zadovoljen?“ ga vpraša gospod. „Da, popolnoma!“ mu odgovori. „Nu, tedaj čemu pa hočeš še moje polje?“

2. Neki Anglež, lastnik velike trgovine, potoval je po Kitajskem. Slučaj je nanesel, da je prišel tudi v mesto Kogkong. Mandarin tega mesta ga povabi na kosilo. Anglež kosi z velikim apetitom, posebno mu tekne mastna, lepo rumena pečenka; pa naenkrat mu šine v glavo neprijetna misel: Kaj, ko bi bila to mačka? Slišal je, da Kitajci posebno radi jedo mačke. Sklene torej poprašati. Toda Anglež ni znal ni besedice kitajski in Mandarin ni besedice angleški, zato pokaze Anglež z prstom na pečenko in vpraša: „miau, miau?“ Kitajec pa odkima z glavo in reče: „hou, hou!“ (Bila je pasja pečenka)!

Loterijske številke.

15. oktobra.

Trst	37	47	55	38	46
Line	55	66	6	32	56

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 25, v Gorici,

priporoča čistiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portoriko i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in druge vrste, namreč od 1/4 kila in ob enega funta. Testenine iz tvornice Znidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlinca v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Nova delavnica

cerkvenih posod in orodja.

Gorica, magistratna ulica št. 8.

Podpisani vsa si naznaniti preč. duhovščini, da je odprl novo delavnico cerkvenih posod ter se priporoča za naročbe svečnikov, svetilnic itd. v vsakovrstni kovini in v vsakem slogu po najnižjih cenah.

Ker še nima ilustrovanih cenikov, pošlje po želji preč. duhovščini obrise raznih posod in orodja.

Priporoča se tudi za popravljanje rabljenih reči, jih zopet posrebi in pozlati tako, da dobijo prvotno stanje.

Izdeluje strelkovode po najboljših iznajdba in popravlja že rabljene.

Udani

Franc Leban,

srobrar.

ZALOGA VINA

J. Toroš, v ulici proti Seškemu mostu 6, uljudno priporoča svojo zalogo vina, ki je založena z belim, črnim, starim in novim, briskim, vipavskim in istrskim in s prav dobro sladko rebulo. Vino se odpošilja na vse kraje od 56 l. naprej. Postrežba pošena.

Hiši na prodaj

v Miru št. 215 in 267 pod Gradom
obstoječa iz pritličja, I. nadstropja, pod-
strešja ter dvorišča. Pripravna za krmo
in za tovarno koč. Cena 8000 kron
Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri po-
sestniku Mihi Sinigoju v Miru št. 221.

Viktor Toffoli
v Gorici, via Teatro št. 20
(na stari pošti)

velika zaloga oljkega olja
iz najugodnejših krajev.

Za luč . . .	kr. 32	Corfù . . .	kr. 56
Jedilno . . .	36	Bari . . .	60
" finejša . . .	40	Lucca . . .	70
" boljše . . .	44	Nizza . . .	80
" dalmatinsko . . .	48	Najfinejša . . .	gl. 1
istrijsko . . .	56		

Priporočam č. duhovščini in cerkve-
nim oskrbnilstvom.

Lekarna Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
s znamko sv. Antona Pado-
vanskega.

Zdravilna moč
teh kapljic je ne-
prekosljiva. — Te
kapljice uredijo
redno prebav-
ljanje, če se jih
dvakrat na dan
po jedno žličico
popije. — Okrepé
želodec, storé, da agine v
kratkem času omotica in bi-
vočna lenost (mrtvost). Te kap-
ljice tudi storé, da človek raje je.
Cena steklenici 60 vin.

Odlikovani fotografski atelje

Anton Jerkič

Gorica, Gosposka ulica hiš.
št. 7, II. nadstropje - - -

je največji in najmodernejši
urejen atelje na Primorskem.

Izvršba vseh vrst fotografij je ne-
prekosljiva. Na razpolago je šte-
vilno pohvalnih pisem. Cene nižje
kakor pri konkurentih - - - - -

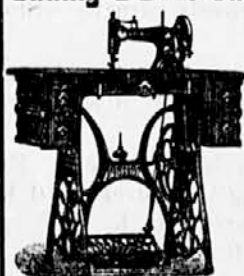
A. Krušič

trgovec in kroj. mojster
Gorica, Gius. Verdi 33

naznanja sl. občinstvu, da je
dobil pravno kar svezé anglež-
ko in avstrijsko blago, ka-
kor tudi svečihingotoljenih
oblek in površnikov raznih
vrst v veliki izbiri za bliza-
očo jesensko in zimsko se-
sono. — Priporoča se sl.
občinstvu v mestu in na
deželi, posebno č. duhovščini
— Izdelek lastnega blaga
jamčim.

Saunig & Dekleva

Velika tovarniška
zaloga šivalnih stro-
jev kakor za šivilje,
krojače, čevljarje, in
tudi za umetno veza-
nje (rekamiranje). V
zalogi so tudi naha-
jajo angleška dvo-
kolesa „Helical Pre-
mier“ in slamoresni
stroji, samokresi in
razne puške, lastna
meh. popravilnica.
Glavno zastopstvo za
Primorsko: Centrifug
„Westfalia“.

ulica Municipio št. 1,
Gorica.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštele hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nürnberskega in
dobrene blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše švanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjske, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obpvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjavo, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kra-
marje, krošnjarje, prodajalce po sejmi
in trgi ter na deželi.

Svoji k svojim

Ustanovljena tvrdka leta 1866.

J. Brufovka - Gorica

Glavna zaloga: Gosposka ulica št. 3.

Podružnici: Gorica Raštelj št. 3 in Sežana

Odlikovana tvornica nadplatov, tovarna usnja
na paro, velika zaloga domačega in inozemske-
ga usnja ter vseh potrebščin za čevljarje, usnje
za sedlarje, knjigovese in tapetarje. Glavna za-
loga leščila v korist družbi sv. Cir. in Met.

Ceniki na zahtevo zastonj in franko

Telefon šte. 62.

Telefon šte. 62.

Svoji k svojim

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici

odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja
jubilejne razstave na Dunaju l. 1898.
in v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetiljo
izvršuje naročila vsakovrstnega peciva
tudi najfinejšega, za nove maše in godove
kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in na-
tančno po želji gospodov naročnikov. —
Priporoča se za nje svojim rojakom v
mestu in na deželi najljubšeje.

And. Fajt,

pekovski mojster, Gorica,
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna
hiša), in podružnica št. 20.

Izvršuje naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinejšega, kakor za
nove maše in godove, kolače za
birmance in poroke itd. Vsa naro-
čila izvršuje točno in natančno po
želji naročnikov. Ima in prodaja
različne moke, fina peciva, fina
vina in likerje po smerni ceni. Za
Veliko noč posebno goriško pinco
in potice itd.

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14.

(blizu lekarnе Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno po-
hištvo za vsak stan. Oprava po
najmodernejših slogih, posebno za
spalne, jedilne in posetne sobe je po
nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno
in šipo z različnimi okvirji. Belgijska
brušena ogledala vsake velikosti. Raz-
lično poništvo, kakor: toaletne mize,
različna obošala, preproge za okna
itd. Različne stolice z trsja in celu-
loda, posebno za jedilne sobe. Bla-
zine iz strune, afriške trave, z ži-
mami in platnom na izbiri ter razne
tapetarije. Reči, katere se ne naha-
jajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri
cenikov v najkrajšem času. — Daje
se tudi na obroke, bodisi tedenske
ali mesečne. — Pošilja se tudi izven
Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegantnejšo
sobno opravo, na katero se še
posebej opozarja p. n. občinstvo!

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

Teod. Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12.

Se priporoča v
izdelovanje cer-
kvene posode in
orodja iz zanes-
ljive kovine po
nizorcih ali last-
nem načrtu po
poljubnem slogu

Stare posode
popravi in pre-
novi, poslati in
posrebi v og-
nju, poslati lu-
distrelovodne o-
sti vse po naj-
nižjih cenah.

Da si morejo tudi bolj zveste cerkve na-
ročat cerkvenega kovinskega blaga ter staro orodje
popraviti in obnoviti, olajšuje jim to s tem
da jim je pripravljen napravljati blago katero,
katero se izplačuje na obroke. Preč. p. n. na-
ročevalec si obroke lahko sam določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo šte. 5 in podružnica v hiši „Monta“.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement,
stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stra-
nišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih
tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja
dob razprizerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nositeljev

v Gorici.

Pocinkana žica za vinograde po jako znižanih cenah!

Pozor!

Eno krons nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže
s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri nju za
100 kron blaga

Prosiva zahtevati listke!

Sprejema

hranilne vloge

katere obrestuje po
4 1/2% polumesečno; no-
vzdignene obrestipri-
suje konec leta k glav-
nici. Rentni davek pla-
čuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po
6% in na vknjižbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

s glavnimi in opravi-
lnimi deleži. Glavni de-
leži po 200 K, opravični
po 2 K. Otvarja članom
tekoče račune, katere
obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj
pa do 1. ure popoldne.